

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันนี้ ข้อมูลข่าวสารและวิทยาการใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เป็นสังคม ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรมและ เทคโนโลยี สื่อรอบตัวเรา มักมีข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ ป้ายประกาศ โฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น บุคคลในสังคมต้องติดต่อ พบปะ เพื่อดำเนินกิจกรรมทาง สังคมหรือเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่อง สำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตร มิตรและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น ดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีการ คิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อ การสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าใจองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการ ดำเนินชีวิต ดังนั้นในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้ กำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นสาระ การเรียนรู้พื้นฐานตลอดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ ผู้เรียนได้เรียนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องในทุกระดับชั้นโดยมีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนมี เจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิด และวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น

พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ, 2553, หน้า 8) กระทรวงศึกษาธิการได้ระบุเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ตามจุดประสงค์นั้น ครูจะต้องจัดกิจกรรมทางภาษาที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการและการประยุกต์ความรู้มาใช้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง สร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สามารถสร้างสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างนักเรียนด้วยกันและระหว่างนักเรียนกับครู จากเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมจะต้องเน้นการนำเสนอรูปแบบภาษาในการสื่อสารแล้วให้ออกาสนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ โดยฝึกและใช้ภาษาจริงเหมือนที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันจากงานหรือกิจกรรมที่กำหนดให้ ทั้งนี้เพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียน

จากการศึกษาการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในโรงเรียนบ้านนาหนองหวาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ในช่วงระยะเวลาการสอนของผู้วิจัย พบว่า ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2555 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 31.67 (สำนักทดสอบทางการศึกษา, ออนไลน์, 2555, หน้า 1) จะเห็นว่าระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ นอกจากนี้ ผลจากการรายงานการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านนาหนองหวาย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 คิดเฉลี่ยร้อยละ 70.57 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้ คือ ร้อยละ 75 (ฝ่ายบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านนาหนองหวาย, 2555, หน้า 60) และจัดเป็นลำดับที่ 9 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งหมด 9 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้น (รายงานประจำปีของสถานศึกษา โรงเรียนบ้านนาหนองหวาย, 2555, หน้า 79) สำหรับปัญหาที่ผู้วิจัยประสบจากการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยทำการสอนอยู่ พบว่า นักเรียนขาดพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ดีในระดับชั้นที่ผ่านมา นักเรียนสะกดคำไม่ถูก ไม่แม่นยำไวยากรณ์ ไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ ชอบเขียนโดยการแปลจากภาษาไทยเป็นอังกฤษ ขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อความหมาย ขาดความกระตือรือร้น ขาดความมั่นใจในการพูดและเขียนภาษาอังกฤษและ

ขาดแรงจูงใจในการเรียน คิดว่าภาษาอังกฤษเป็นเรื่องที่น่าเบื่อเรียนแล้วไม่เข้าใจ เกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ มีเจตคติที่ไม่ดีต่อภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและไม่บรรลุเป้าหมายในการเรียนภาษาอังกฤษได้ตรงตามที่หลักสูตรกำหนด

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูควรนำรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถฝึกและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เกิดเจตคติที่ดี สร้างความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยครูต้องทราบถึงความแตกต่างของนักเรียนในด้านต่างๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทางด้านสติปัญญานั้นจะต้องมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน คละกันไป การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงต้องใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเพื่อให้เกิดการเรียนแบบช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ครูควรให้นักเรียนเก่งมีบทบาทในการเรียนการสอน โดยช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อน เพื่อให้ให้นักเรียนช่วยเหลือและร่วมมือกันในการเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นแนวทางหนึ่งที่เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการช่วยเหลือกัน และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อผลประโยชน์และเกิดความสำเร็จร่วมกันของกลุ่ม (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2544, หน้า 15)

มีแนวทางของ Johnson,D.W.,Johnson,R.T และ Holubec.E.J. ได้สรุปผลลัพธ์เชิงบวกจากการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผู้เรียนในด้านต่างๆ ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย (Greater Effort to Achieve) เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีผลงานมากขึ้นการเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น (Long-Term Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เหตุผลดีขึ้นและคิดอย่างมีวิจารณญาณมากขึ้นผู้เรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น (More Positive Relationships among Student) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีน้ำใจเป็นนักกีฬามากขึ้น ใส่ใจผู้อื่นมากขึ้น เห็นคุณค่าของความแตกต่าง ความหลากหลาย การประสานสัมพันธ์และการรวมกลุ่ม การเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดีขึ้น (Greater Psychological Health) มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง และมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม และความสามารถในการเผชิญกับความวิตกกังวล ความโกรธ ความเครียด และความผันแปรต่างๆ ด้านอารมณ์ได้ดีขึ้น ความกดดัน ความวิตกกังวล ความรู้สึกผิด ความละอาย และความโกรธของผู้เรียนนั้น ล้วนเป็นสิ่งที่บั่นทอนศักยภาพในการสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน

นอกจากแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว ยังมีแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดค้นหาความรู้และรู้จักแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบสามารถทำงาน และแก้ปัญหาร่วมกับผู้อื่นได้ การเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริงนี้ นักเรียนจะเรียนรู้ จดจำและสามารถนำไปใช้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ทั้งยังได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดและสนใจใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพอย่างแท้จริง (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2544, หน้า คำนำ)

การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการที่เป็นวิธีการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมมือกันทำงานไม่ใช้การแข่งขัน โดยโครงการจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ โครงการตามสาระการเรียนรู้ ซึ่งเป็นโครงการที่นักเรียน มีกรอบการทำงานภายใต้จุดประสงค์ของการเรียนรู้ในเรื่องหาแต่ละเรื่องแต่ละโครงการตามความสนใจ ซึ่งเป็นโครงการที่นักเรียนทำตามความสนใจและการสังเกตส่วนตัว การสอนโดยโครงการเป็นการสอนให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการทำวิจัยขนาดเล็ก ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะและสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ ระเบียบวิธีดำเนินการเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ จุดประสงค์หลักของการสอนแบบโครงการต้องกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักสังเกต รู้จักตั้งคำถาม รู้จักตั้งสมมติฐาน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อตอบคำถามที่ตนเองอยากรู้ สามารถสรุปและทำความเข้าใจกับสิ่งที่ค้นพบ โครงการอาจทำให้เวลาเรียนหรือนอกเวลาก็ได้ การเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกสิ่งที่จะศึกษาหรือโครงการที่จะทำ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2544, หน้า 2) โครงการเป็นกิจกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม เป็นกิจกรรมที่เชื่อมต่อระหว่างภาษาที่เรียนมากับการนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์ (กฤษยา แสงเดช, 2545, หน้า 92) นอกจากนี้ การเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach) ยังเน้นทักษะมากกว่าเรื่องไวยากรณ์ เน้นการมีส่วนร่วม และตัดสินใจให้โอกาสแก่นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันได้แสดงออกอย่างเท่าเทียมกัน ผู้เรียนได้เรียนถูกเรียนผิดโดยการทดลองสร้างประโยคจากคำใกล้ตัว เป็นการปฏิบัติจริง คือเรียนโดยใช้สมองและสองมือในการประมวลผลข้อมูลความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ให้เป็นความรู้ใหม่ เพื่อใช้ในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้คิดแล้วนำไปปฏิบัติจริง จึงเกิดการเรียนรู้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ (มัลลิกา พงศ์ปริตร และศรีภูมิ อัครมาศ, 2546, หน้า 2-3)

จากเหตุผล และความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือและแบบโครงงาน เป็นวิธีการสร้างประสบการณ์ตรงให้กับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงสนใจที่พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้คู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงงานภาษาอังกฤษ มาใช้พัฒนาผู้เรียนโดยมุ่งตอบคำถามว่า การเรียนการสอนแบบร่วมมือบูรณาการกับโครงงานภาษาอังกฤษ จะช่วยเพิ่มศักยภาพด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียน มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือไม่ และนำผลที่ได้จากการศึกษา ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสามทบบ้านท่าทา ปอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. คู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงงานภาษาอังกฤษ ที่มีต่อความพึงพอใจในการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมีดัชนีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงงานภาษาอังกฤษ มีความพึงพอใจในการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่อย่างไร
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงงานภาษาอังกฤษ มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่อย่างไร
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงงานภาษาอังกฤษ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
5. นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน ที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงงานภาษาอังกฤษ มีความพึงพอใจในการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ บูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ บูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษก่อนเรียน และหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ บูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษก่อนเรียน และหลังเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ บูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษก่อนเรียน และหลังเรียน
5. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ความพึงพอใจในการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน (เก่ง ปานกลาง และอ่อน) ที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ บูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐาน ไว้ดังนี้

1. คู่มือการเรียนรู้แบบร่วมมือ บูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษ ที่มีต่อความพึงพอใจในการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของดัชนีประสิทธิผล (E.I) ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป
2. ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ บูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
5. นักเรียน มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน (เก่ง ปานกลาง และอ่อน) เมื่อได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษ มีความพึงพอใจในการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้คู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจในการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษ
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ที่จะนำเอาคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษ ไปประยุกต์และปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสามผงบ้านท่าบ่อ อำเภอศรีสงคราม สังกัดสำนักงานพื้นที่เขตการศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 14 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านนาหนองหวาย โรงเรียนชุมชนบ้านสามผง โรงเรียนบ้านศรีเวินชัย โรงเรียนบ้านดงน้อย โรงเรียนบ้านแค โรงเรียนบ้านดงหนองบัว โรงเรียนบ้านปากยาม (สุนทรภักย์คาร) โรงเรียนบ้านข่า โรงเรียนบ้านขามเปี้ย โรงเรียนบ้านดอนแดง

โรงเรียนบ้านดอนมะจ่าง โรงเรียนบ้านดอนสมอ โรงเรียนบ้านท่าบ่อ (บ่อศรีรัตนะ)
และโรงเรียนบ้านนาเพียง จำนวนห้องเรียน 14 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 247 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้าน

นาหนองหวาย อำเภอศรีสงคราม สังกัดสำนักงานพื้นที่เขตการศึกษาประถมศึกษานครพนม
เขต 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 22 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าน่าจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความเป็นตัวแทนที่ดีของ
ประชากรได้ เพราะกลุ่มประชากรมีความเป็นเอกพันธ์คล้ายคลึงและเหมือนกัน คือ

1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้หลักสูตรเดียวกัน คือ หลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ

1.2.2 ครูสอนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสามผงบ้านท่าบ่อ ผ่านการอบรมหลักสูตรการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้หลักสูตรเดียวกัน

1.2.3 กลุ่มบริหารงานวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสามผง
บ้านท่าบ่อ มีการจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ

1.2.4 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (คะแนนสอบ
O-NET) สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยคะแนนใกล้เคียงกัน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1.1 ตัวแปรจัดกระทำ คือ การเรียนรู้ด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือบูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.1.2 ตัวแปรจัดประเภท คือ ความสามารถทางการเรียนของนักเรียน
โดยการจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ความพึงพอใจในการเรียน

2.2.2 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีเนื้อหาตรงตามสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยจัดทำเป็นคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษ จำนวน 1 เล่ม ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 10 แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Preparation.	จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Myself.	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง My school.	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง My health.	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง My free time.	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง Amazing animals.	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง Occupations	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง Important places.	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง Festival.	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง Project work.	จำนวน 6 ชั่วโมง

4. ระยะเวลาในการทำวิจัย

ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ใช้เวลาในการวิจัย 10 สัปดาห์ สัปดาห์ที่ 1 เรียน 2 ชั่วโมง สัปดาห์ที่ 2-10 สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง ทั้งนี้รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษ ที่มีผลต่อความพึงพอใจในการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. คู่มือการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้ได้ศึกษาทำความเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ในการดำเนินกิจกรรมให้บรรลุ สำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ ขั้นตอนและคำแนะนำในการใช้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ความรู้เพิ่มเติมข้อเสนอแนะ และบรรณานุกรม

2. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วย สมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกันโดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่มทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิด การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกันคนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละกลุ่มคือความสำเร็จของกลุ่ม

3. การสอนแบบโครงงานภาษาอังกฤษ หมายถึง กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาและทักษะทางภาษาอังกฤษใช้ได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม โดยนักเรียนสามารถเลือกเรื่องที่น่าสนใจในการศึกษา ทำการศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติและตัดสินใจในการเลือกวิธีการทำงานด้วยตนเอง ใช้วิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อศึกษาค้นคว้าหาคำตอบที่ตนเองสงสัยหรือทำการศึกษา ตลอดจนจัดทำตารางเวลาและชิ้นงานบันปลายของโครงการด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำปรึกษาและแนะนำนักเรียน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ขั้นตอนในการทำโครงงาน แบ่งได้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การคิด และเลือกหัวข้อโครงงาน

ขั้นที่ 2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 3 การเขียนเค้าโครงของโครงงาน

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติโครงงาน

ขั้นที่ 5 การเขียนรายงาน

ขั้นที่ 6 การนำเสนอผลงาน

4. คู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงการงาน

ภาษาอังกฤษ หมายถึง วิธีการเรียนแบบกลุ่มขนาดเล็ก จำนวน 4-6 คน ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน โดย สมาชิกเรียนรู้ร่วมกัน ใช้เทคนิคต่างๆ ในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน ได้แก่ เทคนิค LT, TAI, Jigsaw และ GI นักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติขั้นตอนการทำโครงการงาน แต่ละชั้น นักเรียนที่เก่งจะช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์กับนักเรียนที่อ่อนกว่า ช่วยกันตรวจสอบผลงาน สรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่มร่วมกัน ซึ่งผู้เรียนในแต่ละกลุ่มต้องผ่านกิจกรรมและกระบวนการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม หรือทีม ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 10 แผน ซึ่งมีขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการสอน
2. ขั้นสอน
3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม
4. ขั้นการเรียนรู้โครงการงาน
5. ขั้นตรวจสอบผลงานและสรุปบทเรียน

5. ความพึงพอใจในการเรียน หมายถึง การแสดงความรู้สึกชอบใจ

มีความสุข ชื่นชมหรือเห็นด้วยกับคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงการงาน ภาษาอังกฤษ ในด้านเนื้อหา ด้านผู้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านปัจจัยส่งเสริม การเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งวัดได้จากแบบวัดความพึงพอใจในการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่

พึงประสงค์ขณะปฏิบัติงานกลุ่มในการเรียนโดยใช้คู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการ กับโครงการงานภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบไปด้วยพฤติกรรมการทำงานกลุ่มตามวงจร PDCA 4 ด้านๆ ละ 5 ข้อ รวมทั้งหมด 20 ข้อได้แก่

1. การวางแผน (Plan)
2. การปฏิบัติงาน (Do)
3. การประเมินตนเอง (Check)
4. การปรับปรุงงาน (Action)

ซึ่งวัดได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนในการเรียนภาษาอังกฤษซึ่งวัดได้จากความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

8. ค่าดัชนีประสิทธิผล หมายถึง การหาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการกับโครงการภาษาอังกฤษ

9. กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสามผงบ้านท่าบ่อ หมายถึง กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายภายในตำบลสามผง ตำบลบ้านท่าและตำบลท่าบ่อ ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ทั้งหมด 14 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนชุมชนบ้านสามผง โรงเรียนบ้านนาหนองหวาย โรงเรียนบ้านศรีเวินชัย โรงเรียนบ้านดงน้อย โรงเรียนบ้านแค โรงเรียนบ้านดงหนองบัว โรงเรียนบ้านปากยาม (สุนทรภักดียาคาร) โรงเรียนบ้านท่า โรงเรียนบ้านขามเปี้ย โรงเรียนบ้านดอนแดง โรงเรียนบ้านดอนมะจาง โรงเรียนบ้านดอนสมอ โรงเรียนบ้านท่าบ่อ (ป่อศรีรัตนะ) และโรงเรียนบ้านนาเพียง